

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Številka: 00728-68/201312/ EPA 1681-VI
Ljubljana, 21.1.2014

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) in drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US), oblikovala naslednje

P o r o č i l o

k Predlogu Resolucije o zaščiti kranjske čebele (*Apis mellifera carnica*, Pollmann 1879), EPA 1681-VI

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na 10. seji 21. 1. 2014 obravnavala Predlog Resolucije o kranjski čebeli, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru poslala Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog resolucije **podpira**.

Namen resolucije je zaščititi kranjsko čebelo ter s tem povezano slovensko kulturno dediščino in posebnost čebelarjenja na slovenskem ter ohranitev biotske raznovrstnosti.

Pomen čebel je splošno znan, zato se je že v začetku leta 2011 oblikovala delovna komisija, ki je pripravila obširno gradivo, katerega rezultat je obravnavan Predlog Resolucije, poleg tega pa bo v prihodnosti pripravljena tudi strategija o zaščiti kranjske čebele.

Kranjska čebela je pomembna za ves svet, saj je poleg italijanske čebele v svetu najbolj razširjena. Razlog za to je v njenem mirnem značaju, ki omogoča čebelarjenje blizu naselij.

Kranjska čebela je v Sloveniji ranljiva, čeprav je Slovenija država z eno največjih gostot čebel. K temu je v veliki meri pripomogla želja po povečanju dobička ter legalno in nelegalno preizkušanje čebeljih podvrst ter odvisnost od človekove gojitve, ker je njeno preživetje ogrozil tujerodni zajedavec varoja. Trenutno za kranjsko čebelo še ne moremo reči da je ogrožena, vendar je namen tudi te Resolucije, da do ogroženosti ne bi prišlo.

Komisija se strinja, da so čebele nesporno pomemben dejavnik v ohranjanju biotske raznovrstnosti v Sloveniji ter da so pomemben dejavnik pri opraševanju ter s tem pri

količini pridelka. Komisija se zaveda, da je sta kmetijstvo in poseljenost s čebelami močno prepletena, oboje pa je povezano tudi s stanjem okolja. Zaradi navedenega predlagatelj resolucije in vse ostale kvalificirane predlagatelje amandmajev poziva, naj v nadaljnjem postopku upoštevajo preučijo in povzamejo predlagano konkretno spremembo, ki se glasi:

amandma k poglavju 3.3 Ohranitev enakomerne in zadostne poseljenosti s čebeljimi družinami po vsej Sloveniji

V zadnjem stavku se besed »ter« nadomesti z vejico in za besedo »čebelarjenja« doda besedilo »ter dolgoročno načrtovanje kmetijsko-okoljskih ukrepov, ki spodbujajo poseljenost s čebeljimi družinami in hkrati omogočajo dovoljšnjo pridelavo hrane«

Kmetovalci in strategija čebelarstva morata smiselno delovati z roko v roki, v izogib konfliktu interesov, ki bi lahko nastali na posamezni strani.

Člani Komisije so izpostavili so težave, ki jih imajo lastniki čebelnjakov – tako trajnih kot tudi premičnih.

Predlagatelja so pozvali, da omili predpise za postavljanje trajnih čebelnjakov, saj ne samo, da čebele skrbijo za večjo biotsko raznovrstnost, čebelnjaki tudi ne kazijo krajine oziroma so tradicionalno njen del. Izpostavljeno je bilo, da je v Parku Škocjanske jame le en panj, čeprav gre za veliko območje v lasti Republike Slovenije, prav tako pa bi bilo čebelarjenje lahko priložnost za odpiranje delovnih mest. Člani Komisije se zavedajo, da v tem delu večino odgovornosti nosijo občine, ki ne spremenijo občinskih prostorskih načrtov, ki bi omogočali gradnje čebelnjakov, pozdravljajo pa prizadevanja Ministrstva za kmetijstvo in okolje, ki poskuša omiliti predpise glede gradnje takih objektov v Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu.

Komisija je opozorila na problem lastnikov premičnih čebelnjakov, ki pogosto pridejo v spor z lastniki zemljišč, kamor tovrstni čebelnjakom postavijo, zato predlagatelj poziva, da se ta razmerja čim hitreje uredijo, vsaj tam kjer je lastnik zemljišč Republika Slovenija. Premični čebelnjaki se namreč lahko postavijo le na označena stojišča, katerih pa je malo.

S strani predlagatelja je bilo pojasnjeno, da je število stojišč odvisno od napovedi medenja, da pa je podzakonski akt, ki ta vprašanja ureja, trenutno v postopku spreminjanja in pristojni poskušajo rešiti tudi to vprašanje.

V preteklosti so se pojavili očitki, da je za neuspešno zdravljenje varoje in posledično pogin čebel kriva odločitev ministrstva, da izbere zdravilo in uvoznika le-tega. Člani Komisije so se strinjali, da je rešitev, da pristojno ministrstvo sofinancira le pregled čebelnjakov ter svetovanje pri odpravljanju težav, odločitev o zdravilu (spodbuja se uporaba ekoloških zdravil) pa prepusti čebelarju, dobra.

Komisija pozdravlja akcijo Tradicionalni zajtrk ter ministrstvo poziva, naj uvede še več takšnih akcij. Pojasnjeno je bilo, da so z akcijo že seznanili kolege v EU, ki so jo podprli ter razmišljajo tudi o podobnih akcijah v svojih državah. Prav tako se je na ravni EU začela razprava o prenovi shem za sofinanciranje šolske prehrane. Sedaj se sofinancirajo jabolka in mlečni proizvodi, pogovarjajo pa se v smeri širitve še na nekatere druge lokalne produkte.

Iz resolucije je razvidno, da je povprečna starost čebelarja v Sloveniji 58 let, zato Komisija pristojno ministrstvo poziva, naj tesneje sodeluje z občinami in šolami, kjer potekajo čebelarski krožki ter take projekte bolj intenzivno podpira.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Cvetko Zupančič.

Predsednik
Cvetko Zupančič, l.r.